

1. ESF-PROGRAMMA 2007-2013: ECONOMISCHE GROEI VERSTERKEN

Met het programma ESF 2007-2013 wil Nederland de economische groei vergroten. Het ESF wordt ingezet op geconstateerde zwakten van de arbeidsmarkt zoals de beperkte arbeidsparticipatie van ouderen (55+) en mensen met een arbeidsbelemmering. Sinds september 2009 wordt het ESF ook ingezet voor de bestrijding van jeugdwerkloosheid. Tevens stimuleert het ESF sociale innovatie in bedrijven. Daarnaast investeert het ESF in de scholing van lager opgeleide werkenden en in de arbeidstoeleiding van gedetineerden en van leerlingen in het Praktijkonderwijs en Voortgezet speciaal onderwijs.

Het ESF 2007 – 2013 programma in hoofdlijnen:

	Doel	Aanvragers
Actie A	Mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (ouderen, arbeidsbeperkten, niet-uitkeringsontvangers) naar werk begeleiden	Gemeenten, UWV, Opleidings- en Ontwikkelingsfondsen (O&O-fondsen)
Actie J	Bestrijden en voorkomen jeugdwerkloosheid	Gemeenten, O&O-fondsen
Actie B	Gedetineerden, tbs'ers en jongeren in jeugdinrichtingen voorbereiden op werk en opleiding	Ministerie van Veiligheid en Justitie
Actie C	Moeilijk lerende leerlingen begeleiden naar werk of vervolgopleiding	Scholen voor praktijk en voortgezet speciaal onderwijs (PRO- en VSO-scholen)
Actie D	Scholing lager opgeleide werknemers	O&O-fondsen
Actie E	Sociale innovatie	Werkgevers (rechtspersonen)

In paragraaf 2 wordt een aantal Actieoverstijgende onderwerpen belicht. Daarna wordt in paragraaf 3 t/m 8 per Actie de stand van zaken beschreven. In bijlage 1 bij deze voortgangsrapportage zijn de achterliggende tabellen opgenomen met tot nu toe behaalde resultaten. De website van het Agentschap SZW (www.agentschapszw.nl) bevat aanvullende informatie over de onderwerpen die in deze paragrafen aan de orde komen, zoals overzichten van gesubsidieerde projecten, het CBS-rapport 'Kenmerken van deelnemers aan ESF-projecten in 2010', de evaluaties van de Acties B, C en E en het webevent voor Actie E.

2. ACTIEOVERSTIJGENDE ONDERWERPEN

2.1 BENUTTING

Het ESF kent een bijzonder financieringssysteem. Een ESF-budget komt beschikbaar in zeven jaarlijkse tranches. Elke tranche moet uiterlijk twee jaar na het jaar van ontvangst zijn omgezet in concrete projecten, waarvan de werkelijk gemaakte kosten zijn verantwoord en gedeclareerd bij het Agentschap SZW. Alleen door Agentschap SZW gecontroleerde kosten worden vervolgens opgenomen in een zogeheten betaalaanvraag gericht aan de Europese Commissie. Het gedeelte van de tranche dat niet tijdig is besteed en verantwoord komt automatisch te vervallen. Dit heet *decommitting*. Het geld schuift dus niet door naar volgende jaren en valt terug in de algemene middelen van de Commissie. In de afgelopen jaren (2007 – 2010) is er in het Nederlandse ESF-programma geen sprake geweest van decommitting. Ook in 2011 wordt geen decommitting verwacht.

De komende jaren ligt de nadruk op het voorkomen dat aan het einde van de programmaperiode te veel of te weinig geld is uitgegeven ten opzichte van het beschikbare budget van € 830 miljoen. Daarvoor moet per subsidielijns helder zijn welk bedrag daadwerkelijk is besteed en verantwoord door subsidieontvangers. De ervaring leert dat gedurende een programmaperiode gemiddeld circa 55% van de aangevraagde subsidie ook echt wordt gerealiseerd. Er wordt dus meer geld aangevraagd dan uiteindelijk wordt besteed. Op basis van deze ervaring wordt daarom voor elke aanvraagperiode meer geld beschikbaar gesteld dan er feitelijk aan subsidie beschikbaar is. Om het totale ESF-subsidiebudget van € 830 miljoen daadwerkelijk te besteden, verleent SZW circa € 1.400 miljoen aan subsidies. Dit kan leiden tot zogenoemde *overcommitting* als in de praktijk onverwachts projecten meer subsidie realiseren dan het verwachte realisatiepercentage. Anderzijds is het onwenselijk dat door de Europese Commissie aan Nederland toegekend budget onbenut blijft. Beheersing van het budget is daarom een lastige aangelegenheid.

In het najaar van 2011 zal op basis van de beschikbare inzichten in de realisaties van de verschillende subsidielijns (in het bijzonder van de Acties A, Jeugd en D) worden vastgesteld of en zo ja, hoeveel ruimte er nog is om eventueel in een nieuw aanvraagtijdvak extra subsidiebudget open te stellen.

2.2 TRANSNATIONALITEIT

In het Operationeel Programma is ruimte gemaakt voor transnationale samenwerking. Daarbij is gekozen om deze samenwerking vooral te richten op de onderstaande drie thema's.

1. Langer doorwerken van ouderen (Acties A en D)

- Nederland is voorzitter van het Europese 'ESF Age Network'. Het netwerk bestaat uit ministeries en ESF-autoriteiten van 14 lidstaten en regio's. Met subsidie van de Europese Commissie wisselt dit netwerk tot 2013 kennis uit over effectieve overheidsprogramma's voor duurzame inzetbaarheid: langer, productief en gezond werken (zie ook www.esfage.eu). Het ESF Age netwerk is opgenomen in de lijst maatregelen van het kabinet in de notitie Arbeidsparticipatie ouderen (Kamerstukken II 2009/10, 32 163, nr. 13).
- In 2012 worden de opbrengsten gebundeld om desgewenst door EU-landen te worden gebruikt voor hun nieuwe ESF programma (2014-2020). De nieuwe vormgeving van Actie E (sociale innovatie) is reeds mede gebaseerd op deze nieuwe inzichten.

2. Re-integratie van (ex) gedetineerden (Actie B)

Voor dit thema participeert Nederland in het Ex(O)CoP Netwerk. Nederland heeft het subthema Nazorg geadopteerd. Op 26 en 27 mei 2011 heeft het Ministerie van Veiligheid en Justitie in samenwerking met het Agentschap SZW het seminar Aftercare georganiseerd. Hierbij werden ervaringen en resultaten gedeeld uit de workshops, die in verschillende Europese steden zijn gehouden rondom het thema re-integratie van ex-gedetineerden, en aanbevelingen geformuleerd ten behoeve van het 'European Policy Forum' dat in februari 2012 in Berlijn plaatsvindt over de wijze waarop nazorg effectief kan worden vormgegeven.

3. Sociale innovatie in arbeid (Actie E)

Voor dit thema is subsidie verstrekt aan het NCSI (Nederlands Centrum voor Sociale Innovatie) voor transnationale activiteiten. In oktober 2010 heeft in samenwerking met de Europese Commissie in Maastricht een internationaal seminar plaatsgevonden onder de naam 'Social innovation for smart growth'. Centraal stonden de ervaringen met programma's gericht op het bevorderen van innovatieve arbeidsorganisaties, als input voor de uitwerking van de nieuwe Europa 2020-strategie, waarin innovatie een sleutelrol moet spelen.

2.3 ADMINISTRATIEVE LASTENVERLICHTING

Het gebruik van ESF-middelen brengt administratieve lasten met zich mee. Het zo beperkt mogelijk houden van deze lasten heeft mijn doorlopende aandacht. De afgelopen periode zijn resultaten

geboekt op dit vlak. In 2010 is een aantal vereenvoudigingen in de ESF-subsidieregeling doorgevoerd. Deze vereenvoudigingen worden hieronder toegelicht.

Standaardopslag werkgeverslasten

Voor de calculatie van loontarieven moeten aanvragers verplicht een opslag van 32% bovenop het brutoloon hanteren bij de berekening van uurtarieven. Dit geldt voor aanvragen die op of na 1 oktober 2010 zijn ingediend.

Voorheen werden uurtarieven berekend op basis van werkelijke kosten. Het berekenen van werkelijke uurtarieven per medewerker is complex vanwege wisselende pensioenpremies, werkgeverslasten en andere looncomponenten. Over sommige looncomponenten ontstonden meningsverschillen over de subsidiabiliteit daarvan. Het controleren van de berekening van de werkelijke uurtarieven was tijdrovend. Met de opslag van 32% bovenop het brutoloon is het berekenen en controleren van het uurloon sterk vereenvoudigd. Het percentage is tot stand gekomen op basis van ervaringscijfers uit verschillende branches.

Standaardprijs BBL-trajecten

De kosten voor BBL-trajecten hebben voornamelijk betrekking op de kosten voor training on the job. Verantwoording voor deze kosten is zeer arbeidintensief. Op basis van beschikbare onderzoeken over BBL-onderwijs is een standaardprijs voor BBL-trajecten vastgesteld. Deze standaardprijs mogen aanvragers voor een BBL-leerling opvoeren als subsidiabele kosten binnen een project. De standaardprijs is vastgesteld op € 3.700 per BBL-leerling per schooljaar. Hierbij mogen en hoeven dan niet de werkelijke kosten gerelateerd aan de opleiding van de BBL-deelnemer te worden verantwoord. Dit betekent dat facturen en stage- en begeleidingsuren niet meer geadministreerd hoeven te worden in de ESF-projectadministratie. In de ESF-subsidieregeling zijn de voorwaarden opgenomen met betrekking tot de prestatieverantwoording. BBL-trajecten komen voor in de Acties J en D.

Overige vereenvoudigingen

Voorts zijn in december 2010 de volgende vereenvoudigingen doorgevoerd in de ESF-subsidieregeling:

- De waarmerkprocedure voor gebruik van kopie facturen is vereenvoudigd. Daarnaast zijn de voorschriften voor projectdocumenten die alleen in digitale vorm beschikbaar zijn, versoepeld. Gevolg is dat het eenvoudiger is om de projectadministratie op een centrale locatie te (laten) bewaren, wat verplicht is voor aanvragen vanaf 1 januari 2011.
- Binnen Actie D is het mogelijk dat de werkgever voor alle deelnemers aan het ESF-project kan verklaren wat de hoogst afgeronde opleiding van de deelnemers is. Er hoeft dan niet meer per individuele deelnemer te worden getoetst op opleidingsniveau.
- Bij Actie C zijn exploitatiekosten voor aanvragen ingediend vanaf 1 januari 2011 uitgesloten als subsidiabele kosten. Dit zorgt voor een vermindering van de controlelasten voor het Agentschap SZW en de verantwoordingslasten bij de aanvrager. Uit ervaringscijfers is gebleken dat in verhouding weinig exploitatiekosten worden gedeclareerd, terwijl de administratie en controle daarvan in verhouding intensief is ten opzichte van andere kosten binnen Actie C.

2.4 KWALITEIT PROJECTADMINISTRATIES

In de vorige voortgangsbrief van 5 juli 2010 is aangegeven dat het Agentschap SZW op 1 juni 2010 met een nieuwe werkwijze is gestart. Het doel van deze werkwijze is om te komen tot kwalitatief betere projectadministraties en daarmee tot minder correcties bij de controles. Daarbij staan risicogericht monitoren en het faciliteren van de subsidieontvangers centraal. In de praktijk betekent dit dat het Agentschap SZW gedurende de uitvoeringsfase van projecten actief adviseert bij risicodragende projecten. De impact van de nieuwe werkwijze op de kwaliteit van projectadministraties zal eind 2011 worden geëvalueerd. De eerste resultaten wijzen echter al op een reductie van het aantal benodigde vervolgccontroles. Impliciet betekent dit een verbeterde kwaliteit van de onderliggende projectadministraties.

2.5 NATIONALE VERKLARING

Het kabinet heeft in mei 2011 een positieve verklaring afgelegd over het beheer en de besteding van Europees geld in Nederland. De verklaring betreft het jaar 2009 van het ESF-programma 2007-2013. Ook de Algemene Rekenkamer oordeelt positief. De nationale verklaring over het financiële beheer van de Europese Fondsen is in gedeeld beheer aangeboden aan de Tweede Kamer (Kamerstukken II 2010/11, 32 624, nr. 3). Tevens is deze aangeboden aan de Europese Commissie voor de verantwoording over de Europese begroting aan het Europees Parlement.

3. MENSEN MET EEN GROTE AFSTAND TOT DE ARBEIDSMARKT NAAR WERK BEGELEIDEN (ACTIE A)

Deze subsidielijn richt zich op doelgroepen zonder baan met een afstand tot de arbeidsmarkt. SZW stelt deze subsidie beschikbaar om gemeenten en het bedrijfsleven te stimuleren aandacht aan deze groepen te besteden. Het betreft re-integratietrajecten waarbij deelnemers scholing, training en individuele en/of groepsbegeleiding krijgen.

Doelstelling:	langdurig werklozen aan een baan helpen
Doelgroepen:	<ul style="list-style-type: none"> • niet-uitkeringsontvangers; • mensen met een arbeidsbelemmering (100% WWB); • gedeeltelijk arbeidsgeschikten met een aanvullende WWB, IOAW of IOAZ uitkering of een uitkering van het UWV; • personen met een Wajong uitkering; • 55-plussers met een WWB, IOAW of IOAZ uitkering of een uitkering van het UWV.
Aanvragers:	<ul style="list-style-type: none"> • gemeenten • UWV; • erkende opleidings- en ontwikkelingsfondsen (O&O-fondsen).

Voorbeeldproject

'Baas zoekt vrouw' is een ESF-project waarbij de focus lag op vrouwen zonder uitkering en zonder baan. Eén van deze vrouwen was Aafke. Zij wilde pertinent niet in de bijstand belanden en had in die periode weinig zelfvertrouwen. Ze besloot zich aan te melden voor een voorlichtingsbijeenkomst nadat ze een artikel in de krant las over het succesgehalte van het project. Dit succes is vooral te danken aan de groepsdynamiek en de persoonlijke begeleiding in het sollicitatieproces. De kracht en kunde van de kandidaten staan daarbij centraal. Uit een competentietest bleek dat Aafke een heel klantgerichte houding heeft. Door haar deelname aan het ESF-project is ze met veel plezier en enthousiasme aan de slag gegaan in een damesmodezaak, terwijl ze eerder nooit in de mode heeft gewerkt. Aafke heeft heel veel steun gehad aan de persoonlijke begeleiding. Haar herwonnen zelfvertrouwen helpt haar in het kunnen en durven adviseren van haar klanten. Naast Aafke deden nog ruim 100 andere vrouwen mee aan het project. Van hen vonden er 70 inmiddels een vaste baan.

Actualiteiten

In het aanvraagtijdvak van oktober 2010 is het aantal aanvragende gemeenten voor deze subsidie om moeilijk bemiddelbare mensen aan het werk te helpen, verder gestegen. In totaal hebben 50 gemeenten een aanvraag ingediend, tegen 36 in 2009. Daaronder bevinden zich de vier grote steden en 19 steden van de G32, voor in totaal ruim € 45 miljoen. In de praktijk zijn nog meer

gemeenten betrokken bij de uitvoering van ESF, omdat soms een gemeente als penvoerder optreedt voor meerdere gemeenten. Het resterende deel van het beschikbare budget van 65 miljoen is toegekend aan het UWV (€ 19,1 miljoen).

Budget

In de zes aanvraagtijdvakken die in de jaren 2007 tot en met 2010 binnen Actie A zijn opengesteld, is in totaal € 237,4 miljoen aan subsidies toegekend. Dit wil niet zeggen dat dit bedrag ten volle in de projecten wordt benut. Allereerst hebben aanvragers circa € 22,5 miljoen aan subsidietoekenningen ingetrokken. Daarnaast blijkt uit de tot nu toe ontvangen einddeclaraties van de projecten uit de jaren 2007-2009 dat het realisatiepercentage gemiddeld 44% is. Het realisatiepercentage ligt lager dan verwacht.

Aanvragers blijken moeite te hebben met het opstellen van een realistische aanvraag (met name inschatting van het aantal deelnemers) en met de complexiteit, omvang en de wijze van controleren van de administratieve vereisten van ESF. Dit laatste kan met zich meebrengen dat de formele realisatie van een succesvol project dat veel kwalitatieve en kwantitatieve resultaten heeft bereikt alsnog laag kan uitvallen, omdat de ESF-administratie niet aan alle eisen voldeed en de gemaakte kosten niet konden worden gedeclareerd (en dus voor rekening bleven van de aanvrager).

Om te zorgen dat de subsidieontvangers een groter deel van de aan hen toegekende subsidie gaan benutten en kunnen onderbouwen, is de ondersteuning van de subsidieontvangers verbeterd. Het Agentschap SZW richt zich bijvoorbeeld meer op het vroegtijdig identificeren van risico's en brengt deze onder de aandacht bij de betrokken subsidieontvanger. In paragraaf 2.4 is dit nader toegelicht. De verwachting is dat de benutting van de toegekende subsidies de komende tijd zal stijgen.

Resultaten

In het Operationeel Programma ESF 2007 – 2013 zijn drie kwantitatieve doelstellingen opgenomen voor Actie A:

- Jaarlijks nemen 4.730 mensen deel aan een project;
- 75% van de ingestroomde deelnemers rondt het voor hem of haar beoogde re-integratietraject binnen het ESF-project af;
- 8% van de ingestroomde deelnemers stroomt uit naar arbeid.

Twee van de drie doelstellingen zijn nu, op tweederde van het programma, gehaald.

In de jaren 2007 tot en met 2010 hebben 64.835 mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt meegedaan in een door ESF gefinancierd project. Dat betekent dat tot nu toe aanzienlijk meer werkzoekenden zijn bereikt dan aan het begin van de programmaperiode was ingeschat. Het openstellen van twee aanvraagtijdvakken in 2009 met forse budgetten (in totaal ruim € 122 miljoen) heeft geleid tot een sterke stijging van het aantal mensen dat met ESF extra ondersteuning heeft gehad bij het vinden van een baan.

Van alle deelnemers heeft 26% inmiddels een (re-integratie)traject afgerond. Dit is de verhouding tussen het aantal afgeronde re-integratietrajecten en het totaal aantal deelnemers. Dat dit percentage nog niet zo hoog ligt, is als volgt te verklaren. In de eerste plaats zijn van de tijdvakken die zijn geopend in het najaar van 2009 en 2010, nog geen resultaten over het afronden van een traject bekend. Het aantal ingestroomde deelnemers in 2009 en 2010 is echter al wel meegenomen in de berekening van het percentage afgeronde trajecten. In de tweede plaats ronden niet alle deelnemers hun traject af binnen het ESF-project, omdat het gehele traject langer duurt dan de maximum looptijd van ESF-projecten van achttien maanden, of omdat een deelnemer later in het project is ingestroomd. De verwachting is dat gedurende de programmaperiode het percentage deelnemers dat een traject afrondt zal oplopen.

De derde doelstelling wordt al wel reeds gehaald. Van alle deelnemers heeft 12% een baan. Veel deelnemers hebben hun traject echter nog niet afgerond. Dit percentage zal dan ook gedurende de programmaperiode nog verder oplopen.

Tot slot is ook gemeten hoeveel deelnemers duurzaam aan het werk geholpen zijn. Duurzaam betekent dat iemand minimaal zes maanden in een bepaalde baan werkzaam is. Tot en met 2009 is 81% van de deelnemers die na het afronden van hun re-integratietraject een baan hebben gekregen, langer dan zes maanden werkzaam. Voor 2010 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

In tabel 2 van bijlage 1 staan meer resultaten over Actie A.

4. BESTRIJDEN EN VOORKOMEN VAN JEUGDWERKLOOSHEID (ACTIE J)

Het vorige kabinet heeft de ESF-subsidies Jeugd 1 en Jeugd 2 in het leven geroepen om jeugdwerkloosheid te bestrijden en een ophoop ervan te voorkomen. Onder de noemer Actie J zijn twee subsidiepunten opengesteld.

Doelstelling:	Bestrijden en voorkomen jeugdwerkloosheid
Doelgroepen:	jongeren van 15 tot en met 27 jaar
Aanvragers:	<ul style="list-style-type: none"> • gemeenten • erkende opleidings- en ontwikkelingsfondsen (O&O-fondsen).

Voorbeeldproject

Met het project 'Werkervaringsplaatsen in de regio Achterhoek' bood de gemeente Doetinchem jongeren tussen de 16 en 27 jaar de kans om werkervaring op te doen om zo de opstap naar een reguliere baan dichterbij te brengen. Danny is één van de 143 jongeren die meededen aan dit project. Na een vastgelopen MBO studie kwam hij in 2010 terecht bij het leer-werkcentrum van de intergemeentelijke sociale dienst. Hij mocht deelnemen aan het project en ging als inpakker van bloemen aan de slag. Geen uitkering meer, maar gewoon loon uit dienstverband. Danny viel op door zijn inzet en motivatie en mocht vervolgens een fulltime metaalopleiding gaan volgen. Hij heeft zijn lasopleiding afgerond en heeft nu een baan bij een bedrijf dat metalen scharnieren ontwerpt en produceert. Naast Danny hebben 66 andere jongeren uit dit project werk gevonden. 10 jongeren zijn terug naar school gegaan.

Jeugd 1

Voor de subsidiepunten Jeugd 1 (J1) heeft het kabinet dertig coördinerende gemeenten aangewezen. Deze gemeenten krijgen subsidie om samen met andere gemeenten op lokaal niveau projecten te financieren die aansluiten bij het landelijke en de regionale Actieplannen Jeugdwerkloosheid.

Jeugd 2

Sectoren (in casu O&O-fondsen) kunnen eveneens ESF-subsidie aanvragen om jongeren aan werk te helpen. Deze subsidiepunten betreffen Jeugd 2 (J2). Voorwaarde is dat zij een sectorarrangement hebben afgesloten met de VNG (of met één of meer door de VNG aangewezen gemeenten) of met het UWV. De ESF-subsidie kan dan worden ingezet om projecten uit te voeren die in deze arrangementen zijn afgesproken.

Actualiteiten

In de periode september 2010 – maart 2011 konden de 30 coördinerende gemeenten voor de tweede maal een ESF-aanvraag indienen voor activiteiten opgenomen in hun regionale actieplannen; 27 van de 30 gemeenten hebben een aanvraag ingediend. Inmiddels hebben al deze gemeenten een subsidiebedrag toegekend gekregen (in totaal € 32,4 miljoen).

In oktober 2010 konden ook O&O-fondsen opnieuw een aanvraag indienen. Omdat het budget was overtekend heeft een ranking plaatsgevonden door een daartoe ingesteld comité van experts. In totaal is aan 19 O&O-fondsen een bedrag toegekend van € 27,9 miljoen.

Budget

In de twee aanvraagtijdvakken die in de jaren 2009 en 2010 binnen Actie J zijn opengesteld, is in totaal € 101,8 miljoen aan subsidie toegekend. Over de realisaties van de betreffende subsidies zijn op dit moment nog geen gegevens beschikbaar, omdat de meeste einddeclaraties nog moeten worden ingediend.

Resultaten

In 2010 hebben ruim 29.710 werkloze jongeren meegedaan in een door Actie J1 of J2 gefinancierd project. Driekwart van deze jongeren nam deel aan één van de projecten die door gemeenten zijn gefinancierd (J1). De resterende 25% van de jongeren heeft deelgenomen aan een van de J2 projecten waarvoor een O&O fonds subsidie had ontvangen.

In het Operationeel Programma ESF 2007 – 2013 is de volgende kwantitatieve doelstelling opgenomen:

- Jaarlijks nemen 20.000 werkloze jongeren deel aan een door ESF Actie J1 of J2 gefinancierd project.

Door het bereiken van 29.710 werkloze jongeren in 2010 is deze doelstelling ruimschoots gehaald. Overige resultaten van de deelnemers zijn nog niet bekend, aangezien een groot deel van de projecten nog niet is afgerond.

5. GEDETINEERDEN, TBS'ERS EN JONGEREN IN JEUGDIRICHTINGEN VOORBEREIDEN OP WERK EN OPLEIDING (ACTIE B)

De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), onderdeel van het ministerie van Veiligheid en Justitie, kan ESF-subsidie aanvragen. Met de subsidie kan DJI extra middelen inzetten om de arbeidsmarktpositie van gedetineerden, tbs-gestelden en jongeren in een jeugdinrichting zodanig te verbeteren dat zij uiteindelijk naar werk bemiddelbaar zijn of na detentie direct inpasbaar zijn in een arbeidsmarkt gerelateerd programma of regulier opleidingstraject.

Doelstelling: gedetineerden, tbs'ers en jongeren in jeugdinrichtingen voorbereiden op werk en opleiding

Doelgroepen: gedetineerden, tbs'ers en jongeren in jeugdinrichtingen

Aanvrager: Ministerie van Veiligheid en Justitie

Voorbeeldproject

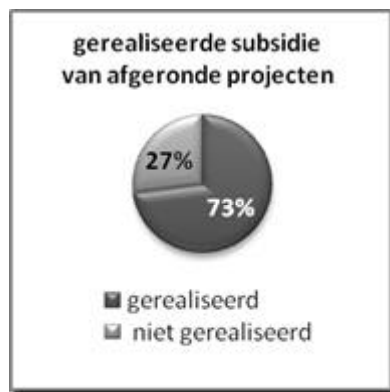
Work-Wise helpt jongeren die geplaatst zijn in een jeugdinrichting op weg naar een passende baan en/of beroepsopleiding. Van de jongeren die hun traject afronden bij Work-Wise, heeft 78% een baan of volgt een opleiding. Mark heeft het Buitenprogramma van Work-Wise gevolgd. Daarin heeft hij samen met zijn trajectbegeleider succesvol de weg uitgestippeld naar volledige zelfstandigheid. Binnen de jeugdinrichting heeft hij zijn lasdiploma's gehaald en zijn vmbo-opleiding afgemaakt. Daarna is hij zelfstandig gaan wonen en een beroepsopleiding gaan volgen.

Actualiteiten

In oktober 2010 heeft een aanvraagtijdvak opengestaan. De aanvraag van het Ministerie van Veiligheid en Justitie uit het aanvraagtijdvak oktober 2010, ter grootte van € 15 miljoen, is daarbij toegekend. In opdracht van het ministerie SZW is Actie B tussentijds geëvalueerd. Dit onderzoek (gepubliceerd in april 2011) laat zien dat de doelgroepen van Actie B goed worden bereikt. Het volledige rapport is terug te vinden op www.agentschapszw.nl.

Budget

In de vier aanvraagtijdvakken die in de jaren 2007 tot en met 2010 binnen Actie B zijn opengesteld, is in totaal € 62,3 miljoen aan subsidie toegekend. Uit de tot nu toe ontvangen einddeclaraties van de projecten uit 2007 en 2008 blijkt dat gemiddeld 73% van de verleende subsidie daadwerkelijk wordt benut. Ook blijkt uit de tussentijdse evaluatie dat zowel op programma- als op projectniveau sprake is van een redelijke tot goede benutting (realisatie) en verantwoording van de subsidie. Naar verwachting zal het totale beschikbare budget voor Actie B binnen de programmaperiode volledig worden benut.

Resultaten

In het Operationeel Programma zijn twee kwantitatieve doelstellingen opgenomen:

- Streven is dat jaarlijks 1.580 mensen deelnemen aan een ESF Actie B project;
- 80% van de ingestroomde deelnemers rondt het voor hem of haar beoogde traject binnen het ESF-project af.

In de jaren 2007 tot en met 2010 zijn in totaal 9.769 personen bereikt, waar 6.320 personen als doel was gesteld. Dit betekent dat de doelstelling ten aanzien van het aantal deelnemers ruimschoots is gehaald.

Uit de tot nu toe beschikbare gegevens tot en met 2010 is op te maken dat 70% van de totaal ingestroomde deelnemers het re-integratietraject inmiddels heeft afgerond (6.816 van 9.769). De doelstelling is daarmee niet behaald. Dit is deels te verklaren doordat deelnemers gedurende het projectjaar kunnen instromen. Bovendien ronden niet alle deelnemers het volledige traject in hetzelfde projectjaar af, maar vervolgen dit in een opvolgend projectjaar. Het uitstroomresultaat van een deelnemer wordt in een aantal gevallen dus in een later projectjaar gerealiseerd. Het aantal afgeronde trajecten zal gedurende de komende jaren oplopen naarmate de afronding van meerjarige trajecten toeneemt.

Op basis van de definitieve gegevens over de jaren 2008 - 2009 uit de projecten en van het CBS is vastgesteld dat 15% van de deelnemers direct na afronding van hun traject een baan heeft gevonden. Daarnaast vindt in een aantal gevallen uitstroom plaats naar een vervolgopleiding (bijna tweederde van de deelnemers zit in de leeftijdscategorie 15 - 24 jaar).

In tabel 3 in bijlage 1 staan meer resultaten ten aanzien van Actie B.

6. LEERLINGEN BEGELEIDEN NAAR WERK OF VERVOLGOPLEIDING (ACTIE C)

Actie C biedt subsidie aan scholen voor praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. De scholen zetten de subsidie in om leerlingen voor te bereiden op of te begeleiden naar een functie op de reguliere arbeidsmarkt, of te begeleiden naar een vervolgopleiding op mbo-1 niveau of naar het beroepsbegeleidend onderwijs.

Doelstelling:	leerlingen begeleiden naar een baan of een vervolgopleiding
Doelgroepen:	leerlingen in het praktijk en voortgezet speciaal onderwijs
Aanvragers:	scholen voor praktijk en voortgezet speciaal onderwijs (PRO- en VSO-scholen)

Voorbeeldproject

De Dr. A. Van Voorthuysenschool uit Amersfoort begeleidt jongeren met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking naar de arbeidsmarkt. Opvallend was de inzet van portretfilmpjes om leerlingen te introduceren bij stagebedrijven. Tim was één van die leerlingen. Hij hield er naast een stage ook een jaarcontract aan over bij afvalverwerker ROVA. Twee jaar terug gaf hij al aan graag voor die werkgever te willen werken. Tim helpt particulieren met het scheiden van hun afval en is trots op zijn baan. In totaal deden 48 leerlingen mee binnen het project. Bijna allemaal gingen ze na het project door naar een vervoltraject, een klein aantal van hen is al uitgestroomd naar een reguliere baan.

Actualiteiten

In januari 2011 heeft een nieuwe aanvraagperiode voor Actie C opengestaan met een budget van € 24 miljoen. Om de beperkte middelen evenwichtiger te verdelen, konden scholen maximaal € 450.000 subsidie aanvragen. 245 scholen hebben een aanvraag ingediend. Er is meer subsidie aangevraagd dan beschikbaar was. In de rangorde zijn allereerst de scholen opgenomen die nog niet eerder subsidie toegekend hebben gekregen in de programmaperiode 2007-2013. Een daartoe ingesteld comité van experts heeft vervolgens de resterende aanvragen beoordeeld en op volgorde van behandeling geplaatst. Dit heeft geresulteerd in het toekennen van subsidie aan 139 aanvragers met een financieel beslag van in totaal bijna € 24 miljoen.

Samen met Actie B is ook Actie C in het voorjaar van 2011 tussentijds geëvalueerd. Dit onderzoek laat zien dat de doelgroep van Actie C, leerlingen van 15 jaar of ouder die praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs volgen, goed wordt bereikt. Het volledige rapport is terug te vinden op de website www.agentschapszw.nl.

Budget

In de vijf aanvraagtijdvakken die in de periode 2007 tot en met 2011 binnen Actie C zijn opengesteld, is € 150,4 miljoen aan subsidie toegekend. Op basis van de tot nu toe ontvangen einddeclaraties is het realisatiepercentage 63%.

Uit de tussentijdse evaluatie blijkt dat net als bij Actie B, de aangevraagde ESF-subsidie redelijk tot goed wordt benut en verantwoord.

Resultaten

In het Operationeel Programma zijn twee gekwantificeerde doelstellingen voor deze Actie opgenomen:

- Streven is dat jaarlijks 750 leerlingen in een ESF Actie C project worden voorbereid op een functie op de reguliere arbeidsmarkt of toegeleid naar een vervolgopleiding op mbo-1 niveau of naar het beroepsbegeleidend onderwijs;
- 94% van de ingestroomde deelnemers rondt het voor hem of haar beoogde traject binnen het ESF-project af.

Met behulp van ESF hebben in de huidige periode 38.748 leerlingen arbeidsmarktgerichte scholing gekregen. De eerste doelstelling voor de jaren 2007 tot en met 2010 van totaal 3.000 leerlingen is daarmee ruimschoots behaald.

Op basis van de tot nu toe beschikbare gegevens blijkt dat 33% van de totaal ingestroomde leerlingen een traject heeft afgerond. Het forse verschil met de hierboven genoemde doelstelling is te verklaren uit het feit dat een groot aantal leerlingen hun traject niet binnen de projectperiode van één jaar kunnen afronden. In een aantal gevallen participeren leerlingen in een opvolgend ESF-project (doorstroom), waardoor het aantal afgeronde trajecten in de komende jaren nog kan toenemen.

Er zijn ook metingen verricht op het gebied van uitstroom naar vervolgopleidingen of naar werk. Van de 12.866 deelnemers die tot dusverre hun traject hebben afgerond is ruim de helft doorgestroomd naar een vervolgopleiding (MBO-1 of BBL), en is ruim een derde doorgestroomd naar werk.

Tot slot is onderzoek gedaan naar de bereikte duurzame uitstroom naar werk door de leerlingen die een traject hebben afgerond. Duurzaam is hierbij gedefinieerd als zes maanden werkzaam op een arbeidsplaats. Ongeveer 70% van de leerlingen die in 2008 en 2009 na beëindiging van het project zijn uitgestroomd naar werk, heeft na zes maanden nog steeds een baan.

In tabel 4 van bijlage 1 staan meer resultaten ten aanzien van Actie C.

7. SCHOLING LAGER OPGELEIDE WERKENDE (ACTIE D)

Eén van de doelen van het ESF is om een betere arbeidsmarktpositie te creëren voor laagopgeleide werknemers. Werkgevers kunnen via de Opleidings- en Ontwikkelingsfondsen subsidie aanvragen voor het scholen van hun werknemers met een opleiding op maximaal mbo-4 niveau. Werknemers volgen met deze subsidie opleidingen, trainingen en cursussen.

Doelstelling:	scholen van laagopgeleide werknemers
Doelgroepen:	laaggeschoolde werknemers
Aanvragers:	erkende opleidings- en ontwikkelingsfondsen (O&O-fondsen)

Voorbeeldproject

Het Hoofdbedrijfschap voor de Detailhandel (HBD) heeft als doelstelling het bevorderen van deskundigheid van medewerkers en ondernemers in de detailhandel. Traditioneel is de scholingsgraad in deze sector laag. Ook is de scholingsbereidheid van de doelgroep, zeker in economisch mindere tijden, erg laag. Met behulp van ESF-subsidie heeft het HBD geprobeerd hierin verandering te brengen. En met succes: aan het sectorbrede project dat zij in 2008 hebben opgezet deden ruim 7500 personen uit de branche mee. Vrijwel allemaal hebben zij een of meerdere vakopleidingen afgerond. Elly was een van deze deelnemers. Zij is medewerkster bij een drogisterijketen en volgde, net als 120 andere werknemers binnen het project, een cursus Nascholing Assistent Drogist. Dankzij de ESF-bijdrage werd het voor haar werkgever een stuk aantrekkelijker om medewerkers een vakopleiding te laten volgen. Het is daarmee een goede stimulans voor een verhoging van de scholingsgraad, verbreding van actuele vakkennis en professionalisering binnen de detailhandelsector.

Actualiteiten

In het tijdvak van februari 2011 zijn in totaal 336 aanvragen gehonoreerd met een totale waarde van € 218 miljoen. Het beschikbare budget is met terugwerkende kracht verhoogd van € 200 miljoen tot € 225 miljoen. Er werden namelijk veel meer projectaanvragen ingediend dan vooraf was ingeschat. De toename in aanvragen is waarschijnlijk het gevolg van de vereenvoudigde administratieve verantwoording door de introductie van de standaardkostprijs voor BBL-trajecten (zie paragraaf 8.3). Een andere reden voor de toename in het aantal aanvragen is het feit dat in februari de subsidie voorlopig voor het laatst kon worden aangevraagd.

Budget

In de zes aanvraagtijdvakken die in de periode 2007 tot en met 2011 binnen Actie D zijn opengesteld, is totaal € 747 miljoen aan subsidie toegekend. Op basis van de tot nu toe ontvangen einddeclaraties is het realisatiepercentage 26%. Dit betreft een gemiddelde over de jaren 2007 – 2009. Er is sprake van een opgaande lijn in de gerealiseerde subsidie: de realisatie is opgelopen van 18% in 2007 naar 36% in 2009. Daarnaast hebben aanvragers circa 40 miljoen euro aan subsidietoekenningen ingetrokken.

Een belangrijke reden van de onderrealisatie is het feit dat subsidieontvangers veelal het maximale subsidiebedrag hebben aangevraagd. De oorzaak daarvan kwam voort uit het feit dat het tussentijds wijzigen van het project niet mogelijk was. Intussen krijgen de subsidieontvangers deze mogelijkheid wel. Daarnaast blijken ook hier aanvragers moeite te hebben met de complexiteit, omvang en de wijze van controleren van de administratieve vereisten van ESF.

Net als bij Actie A is de ondersteuning aan de subsidieontvangers verbeterd, om te zorgen dat zij de subsidie beter benutten. Het Agentschap SZW richt zich bijvoorbeeld meer op het vroegtijdig identificeren van risico's en brengt deze onder de aandacht bij de betrokken subsidieontvanger. In paragraaf 2.4 is dit nader toegelicht. De verwachting is dat de benutting van de toegekende subsidies de komende tijd verder zal stijgen.

De lage realisatie van projecten Actie D maakt de uitvoering van de ESF regeling minder beheersbaar. Het openstellen van een eventueel nieuw aanvraagtijdvak vergt extra zorgvuldigheid. Het is niet wenselijk dat er veel geld onbenut blijft als gevolg van een te optimistische inschatting van de realisatie door projecten. Anderzijds dient overcommitting (een hogere realisatie door projecten dan via ESF aan geld beschikbaar) te allen tijde voorkomen te worden. Overcommitting komt ten laste van de nationale begroting. Gelet op de onzekerheden met betrekking tot de realisaties bij Actie D zal het onvermijdelijk zijn dat aan het einde van het ESF-programma enige middelen onbenut blijven. Het streven is uiteraard dit bedrag zo laag mogelijk te houden (zie ook bij paragraaf 2.1).

Resultaten

In het Operationeel Programma zijn drie kwantitatieve doelstellingen opgenomen:

- Jaarlijks worden 18.000 werknemers geschoold in een ESF Actie D project;
- 85–90% van de ingestroomde deelnemers rondt het voor hem of haar beoogde traject binnen het ESF-project af;
- 10% van de deelnemers, die voor aanvang van het project nog geen startkwalificatie had, behaalt deze kwalificatie.

In de uitvoeringsjaren 2007 tot en met 2010 hebben in totaal ruim 404.515 personen deelgenomen aan ESF Actie D, waar 72.000 als doel was gesteld voor deze vier jaren. Dit fors hogere aantal ten opzichte van de doelstelling in het OP is te verklaren doordat de kosten per opleiding of training alsook de opleidingsduur te hoog zijn ingeschat. Met hetzelfde geld kunnen dus meer werknemers worden geschoold.

De resultaten ten aanzien van de tweede doelstelling sluiten in de jaren 2007 t/m 2009 redelijk aan op de doelstellingen in het OP. Ongeveer 76% van de deelnemers rondt het traject af. Voor 2010 kan echter nu nog geen conclusie worden getrokken, omdat in 2011 nog einddeclaraties moeten worden ingediend met daarin werknemers die in 2010 een traject zijn gestart. De verwachting is dat aan het eind van de programmaperiode dit percentage gelijk zal lopen met de doelstelling van 85-90%.

Ten opzichte van de totale instroom heeft ruim 4% een startkwalificatie behaald. De doelstelling van 10% is alleen haalbaar, indien een aanzienlijk deel van de deelnemers bij aanvang een mbo-1 niveau heeft. Alleen dan is het realistisch dat binnen een eenjarig traject een startkwalificatie (mbo-diploma vanaf niveau 2) wordt behaald. Het is niet inzichtelijk welk niveau de personen bij aanvang van de projecten hadden. Op dit moment kunnen echter nog geen conclusies worden getrokken op basis van deze percentages, gezien het feit dat veel einddeclaraties nog niet zijn ingediend.

In tabel 5 van bijlage 1 staan meer resultaten ten aanzien van Actie D.

8. SOCIALE INNOVATIE (ACTIE E)

Deze subsidielij is gericht op het bevorderen van sociale innovatie. Werkgevers kunnen subsidie aanvragen om binnen hun organisatie te experimenteren met het slimmer organiseren van werkprocessen en werkomstandigheden.

Doelstelling:	sociale innovatie
Doelgroepen:	werkgevers die bedrijfsprocessen verbeteren en duurzame inzetbaarheid vergroten om effectiever te werken
Aanvragers:	werkgevers (rechtspersonen)

Voorbeeldproject

Villeroy & Boch uit het Groningse Roden is producent en distributeur van maatwerk sanitair. Om een goede concurrentiepositie te behouden en tegelijkertijd werknemers aan het bedrijf te blijven binden, was het noodzakelijk om de bedrijfsprocessen vanaf de werkvloer efficiënter in te gaan richten. Om die overgang in goede banen te leiden werd Henk Boer in 2009 opgeleid tot "lean mentor" en voerde hij met enkele collega's, gesteund door ESF-subsidie, het project 'Samen Beter' uit. Daarin knipte hij het integrale bedrijfsproces op in diverse 'mini companies' waarbinnen de medewerkers 'eigenaar' werden van hun eigen onderdeel. De nieuwe aanpak heeft inmiddels zijn vruchten afgeworpen. De doorlooptijd van orders is gereduceerd met 36% en daarnaast is de leverbetrouwbaarheid richting de 100% gegaan. Ook de ontwikkeltijd voor nieuwe producten (time to market) is verkort met 50%. Daarnaast wordt er nu veel meer naar mensen geluisterd. Iedereen kan zaken inbrengen en er is volop ruimte voor ontwikkeling. Werknemers voelen zich nu meer betrokken en geven aan hun werk weer als een uitdaging te zien.

Actualiteiten

In oktober 2010 is een derde aanvraagtijsdvak Actie E opengesteld met een budget van € 12 miljoen. Hierbij hebben 314 aanvragers voor een bedrag van € 32,4 miljoen aangevraagd. Een daartoe ingesteld comité van experts heeft vervolgens de aanvragen beoordeeld en op volgorde van behandeling geplaatst. Dit heeft geresulteerd in het toekennen van bijna € 12 miljoen subsidie verdeeld over 115 aanvragers.

Webevent

Om aan een breed publiek te laten zien wat de resultaten zijn van ESF in Nederland, organiseert het Agentschap SZW ieder jaar een ESF event. Zo wordt tastbaar wat er met de Europese euro's gebeurt. Met het event 'Online Sociaal Innovatie Lab' heeft het ESF zich op een digitale, vernieuwende wijze laten zien. De films, mindmaps, facebook community en verdere informatie zijn beschikbaar via de website van het Agentschap SZW (www.agentschapszw.nl).

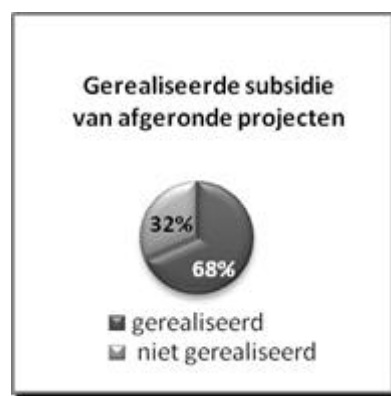
Budget

Voor Actie E zijn tot nu toe drie tijdvakken opengesteld in de jaren 2008, 2009 en 2010. In totaal is € 25,4 miljoen aan subsidie toegekend. Uit de tot nu toe ontvangen einddeclaraties van de projecten uit 2008 en 2009 blijkt dat gemiddeld 68% van de verleende subsidie daadwerkelijk wordt benut.

Resultaten

In 2010-2011 is in opdracht van het Ministerie van SZW de eerste evaluatie van Actie E uitgevoerd. Hierbij zijn de resultaten van de projecten uit het eerste tijdvak in 2008 in beeld gebracht. Uit de evaluatie komt naar voren hoe belangrijk de ESF-subsidie voor veel organisaties is geweest; bij maar liefst 72% van de geraadpleegde deelnemers was voor de deelname aan ESF geen of weinig aandacht voor dit onderwerp.

Na afloop van de projecten dienen organisaties een implementatieplan in. Hieruit blijkt of zij wel of niet verder zouden gaan met activiteiten op het gebied van sociale innovatie. Het merendeel (90%) van de organisaties bleek het ontwikkelde implementatieplan ook daadwerkelijk in uitvoering te hebben genomen.

Bij een groot deel van de organisaties heeft het experimenteren met sociale innovatie belangrijke positieve effecten gehad. Deze effecten hebben vooral betrekking op meer afwisseling en verdieping in het werk, een beter beeld of imago van de organisatie bij de werknemers en meer mogelijkheden voor de benutting van de competenties en vaardigheden van de werknemers. Een verbetering van de kwaliteit van arbeid komt vooral tot uitdrukking door een grotere betrokkenheid en meer inspraak van werknemers en een grotere zelfstandigheid van de werknemers.

Voor ruim driekwart van de organisaties die hebben deelgenomen aan Actie E geldt dat dit ook tot economische resultaten heeft geleid:

resultaat	% van organisaties
meer efficiency/kostenbesparingen	89%
een hogere winst	22%
meer omzet	18%
een toename van werkgelegenheid	5%

Tijdens het evaluatiemoment waren nog niet alle effecten uitgekristalliseerd. Veel deelnemende organisaties zijn nog volop bezig met de feitelijke implementatie van de projectresultaten binnen hun organisatie. Het volledige rapport is te vinden op www.agentschapszw.nl.

9. OUDE PROGRAMMAPERIODES EN EQUAL

9.1 ESF en EQUAL 2000-2006

Begin dit jaar heeft de Europese Commissie nadere technische vragen gesteld over de afsluitingsdocumenten van de programma's ESF 2000-2006 en EQUAL. Deze vragen zijn beantwoord. Mogelijk geeft de Europese Commissie op basis hiervan nog dit jaar haar goedkeuring aan de twee programma's. De Commissie heeft volgens de Europese verordening formeel de tijd tot medio 2013 voor het afsluiten van de procedure.

9.2 ESF 1994-1999

De laatste juridische procedures uit deze programmaperiode zijn inmiddels afgerond. Op basis hiervan wordt nog een beperkt aantal beschikkingen herzien en zal een laatste rapportage aan de Europese Commissie gezonden worden over de slotstand van de nabetalingen inzake bezwaar, beroep en hoger beroep.

10. NIEUWE PROGRAMMAPERIODE 2014-2020

Op 29 juni jongstleden heeft de Europese Commissie haar voorstellen gepubliceerd voor het nieuwe Meerjarig Financieel Kader (MFK) voor de periode 2014-2020. Dit najaar zal de Europese Commissie eveneens haar voorstellen publiceren voor een nieuwe Algemene structuurfondsenverordening en een ESF-verordening. Hierin worden de algemene kaders neergelegd voor het bredere structuurfondsenbeleid of cohesiebeleid, waarvan het ESF deel uitmaakt.

Zoals bekend streeft het kabinet naar een daling van het Europese budget voor structuurfondsen door het beleid enkel te richten op de armste regio's in de armste lidstaten. Concreet houdt dit in dat het kabinet geen ESF meer in rijke landen zoals Nederland wil uitvoeren. Dit standpunt maakt onderdeel uit van de Nederlandse inzet betreffende het MFK 2014 - 2020, die gericht is op een hervorming van de financiering van de EU-begroting en die moet leiden tot een substantiële afdrachtenbesparing voor Nederland. Denkbaar is niettemin dat de uitkomsten van deze onderhandelingen over het MFK met zich meebrengen dat er toch ESF-middelen beschikbaar komen voor Nederland. Naar verwachting zal besluitvorming over het MFK pas plaatsvinden in de tweede helft van 2012 en mogelijk nog later, gezien de complexiteit van de onderhandelingen. Datzelfde geldt voor de Europese besluitvorming over de nieuwe verordeningen.

Om voorbereid te zijn op een eventuele nieuwe periode zal gestart worden met de gedachte vorming over de toekomst van het ESF in Nederland, waarbij ook een consultatie zal plaatsvinden van de betrokken maatschappelijke partijen. Gelet op de ervaringen met het huidige programma tot dusverre zullen in elk geval een verhoging van (financiële) beheersbaarheid, een verlaging van de administratieve lasten en uitvoeringskosten, en een grotere resultaatgerichtheid belangrijke randvoorwaarden zijn voor een nieuw ESF-programma. Voor een goede voorbereiding is het wenselijk in 2012 de vormgeving van het ESF-programma concreet te maken, zodat het jaar 2013 gebruikt kan worden om de uitvoering ervan voor te bereiden.

Bijlage 1: Wat zijn de resultaten van het ESF programma tot nu toe?

Inleiding

De doelstellingen van de ESF-programmaperiode 2007-2013 in Nederland zijn neergelegd in het Operationeel Programma (OP) en vertaald naar indicatoren. In dit overzicht wordt ingegaan op de resultaten die tot nu toe beschikbaar zijn ten aanzien van deze indicatoren.

Toelichting en leeswijzer

Het ESF-programma is naar doelgroep en doelstelling onderverdeeld in zes Acties:

	Doel	Uitvoerders
Actie A	Mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (ouderen, arbeidsbeperkten, niet-uitkeringsontvangers) naar werk begeleiden	Gemeenten, UWV, Opleidings- en Ontwikkelingsfondsen (O&O-fondsen)
Actie J	Bestrijden en voorkomen jeugdwerkloosheid	Gemeenten, O&O-fondsen
Actie B	Gedetineerden, tbs'ers en jongeren in jeugdinrichtingen voorbereiden op werk en opleiding	Ministerie van Veiligheid en Justitie
Actie C	Moeilijk lerende leerlingen begeleiden naar werk of vervolgopleiding	Scholen voor praktijk en voortgezet speciaal onderwijs (PRO- en VSO-scholen)
Actie D	Scholing lager opgeleide werknemers	O&O-fondsen
Actie E	Sociale innovatie	Werkgevers (rechtspersonen)

In het OP is per Actie een onderscheid gemaakt tussen drie soorten indicatoren, te weten: output-, resultaat-, en impactindicatoren. De output- en resultaatindicatoren zijn bedoeld om de uitkomsten van ESF-projecten te meten. Het gaat hierbij met name om het aantal bereikte personen uit de betreffende (sub-) doelgroepen en hoeveel personen een traject hebben afgerond, dan wel aan het einde van de projecten zijn doorgestroomd naar arbeid. De impactindicatoren zijn benoemd om de impact van dit ESF-programma te meten en worden gebruikt voor de evaluatie van het ESF-programma 2007-2013.

In dit overzicht zijn de resultaten weergegeven voor de ESF Acties A, B, C en D, waarbij de resultaten zijn gespecificeerd naar de indicatoren uit het OP. De Acties E en J komen in dit overzicht niet aan bod. Actie E richt zich niet op deelnemers en daarom zijn hiervoor geen resultaten met betrekking tot deelnemers te meten. Voor Actie J zijn nog geen gegevens beschikbaar. Inzicht in de eerste resultaten van deze Actie wordt in het najaar van 2011 verwacht.

Het overzicht is opgebouwd uit vijf tabellen. Tabel 1 betreft de impact van het ESF-programma tot nu toe. Bij de Acties A, C en D wordt de duurzame uitstroom naar arbeid gemeten. Duurzaam betekent in dit geval dat iemand minimaal zes maanden na afloop van zijn traject in een bepaalde baan werkzaam is. Bij Actie B wordt gemeten wie na afloop van zijn traject een baan heeft. De percentages geven weer hoeveel procent van de mensen met een afgerond traject zijn doorgestroomd naar (duurzame) arbeid. De tabellen 2 tot en met 5 geven voor de Actie A, B, C en D de uitkomsten van de ESF-projecten weer aan de hand van output- en resultaatindicatoren. Voor een interpretatie van de tabellen wordt verwezen naar de paragrafen 3, 5, 6 en 7 van deze brief.

De weergegeven resultaten betreffen een momentopname. Voor een groot aantal ESF-projecten zijn op de betreffende momentopname nog niet alle resultaten bekend. Daarom zijn de in dit overzicht weergegeven resultaten nog niet volledig. Als gevolg daarvan kunnen aan de hand van deze resultaten nog geen conclusies worden getrokken. Ten aanzien van de impactindicatoren geldt bovendien dat het meten van de impact pas echt nuttige informatie geeft aan het einde van de

programmaperiode. Dit overzicht is dan ook bedoeld om een eerste indruk te krijgen van de behaalde resultaten met betrekking tot de doelstellingen van de ESF-programmaperiode 2007-2013.

Tabel 1: Impact 2007 -2010 (duurzaamheid van de bereikte uitstroom naar arbeid)

Omschrijving	2007	2008	2009	2010	Cum	2007	2008	2009	2010	Cum	2007	2008	2009	2010	Cum
	Man					Vrouw					Totaal				
Actie A: Bereikte duurzame uitstroom naar arbeid ^d	-	74%	82%	-	80%	-	81%	81%	-	81%	-	78%	82%	-	81%
Actie B: Bereikte uitstroom naar arbeid ^{1, 2, 3}	-	16%	14%	-	15%	-	18%	17%	-	18%	-	16%	14%	-	15%
Actie C: Bereikte duurzame uitstroom naar arbeid ^d	-	69%	71%	-	70%	-	67%	69%	-	68%	-	68%	70%	-	70%
Actie D: Bereikte duurzame arbeidsplaats ¹	99%	98%	96%	-	97%	99%	97%	94%	-	96%	99%	97%	96%	-	97%

1. Bron: CBS rapport (ESF-monitor deelnemerskenmerken 2010), peildatum 31 december 2010

2. NB Het percentage bij de impactindicator voor Actie B is niet zonder meer vergelijkbaar met de impactindicatoren bij Actie A, C en D. Bij de impact van Actie B wordt immers gekeken naar uitstroom naar arbeid, terwijl bij de overige drie impactindicatoren wordt gekeken naar welk percentage van het aantal uitstromers naar arbeid na zes maanden nog steeds werkzaam is.

3. Dit percentage is relatief laag, omdat veel bereikte deelnemers (na afronding van het ESF-project) doorstromen in een daaropvolgend nieuw ESF-project. Hier is dus eigenlijk geen sprake van uitstroom, maar van doorstroom. Daarnaast is uit de tussenevaluatie van Actie B in 2010 gebleken dat een deel van de deelnemers uitstroomt naar een vervolgopleiding, hetgeen in de rede ligt omdat ruim 60 % van de deelnemers een jongere is in de leeftijdscategorie 15-24 jaar). Exacte cijfers zijn niet bekend.

Tabel 2: Actie A 2007 - 2010

Omschrijving	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	Cum
	Man				Vrouw				Totaal				
Bereikt aantal deelnemers ¹	1.819	4.212	7.266	26.791	2.165	5.569	8.710	22.604	3.984	9.781	15.976	49.395	
Bereikt aantal unieke deelnemers ¹	1.819	2.788	5.788	23.171	2.165	3.871	6.818	18.415	3.984	6.659	12.606	41.586	64.835
Bereikt aantal niet-uitkeringsontvangers ¹	34	1.938	1.782	9.116	93	2.978	2.378	10.331	127	4.916	4.160	19.447	
Bereikt aantal 55-plussers ¹	418	1.018	1.616	6.489	393	1.086	1.500	4.067	811	2.104	3.116	10.556	
Bereikt aantal gedeeltelijk arbeidsgeschikten ¹	1.387	1.256	3.944	12.028	1.679	1.505	4.876	8.540	3.066	2.761	8.820	20.568	
Aantal unieke deelnemers dat een traject heeft afgerond ²	138	578	3.557	4.814	140	579	2.886	4.344	278	1.157	6.443	9.158	17.036 26%
Aanvaarding van arbeid ²	3	131	1.278	2.758	6	124	737	3.003	9	255	2.015	5.761	8.040

1. Bron: CBS rapport (ESF-monitor deelnemerskenmerken 2010), peildatum 31 december 2010

2. Bron: gegevens Agentschap SZW, peildatum 1 juli 2011

Tabel 3: Actie B 2007 - 2010

Omschrijving	2007 2008 2009 2010				2007 2008 2009 2010				2007 2008 2009 2010				Cum
	Man				Vrouw				Totaal				
Bereikt aantal deelnemers ¹	1.519	3.485	4.322	4.291	469	859	888	706	1.988	4.344	5.210	4.997	
Bereikt aantal unieke deelnemers ¹	1.519	1.966	2.353	2.245	469	390	434	393	1.988	2.356	2.787	2.638	9.769
Bereikt aantal volwassen gedefinieerden ²	346	1.123	1.358	1.479	-	14	7	11	346	1.137	1.365	1.490	
Bereikt aantal TBS-gestelden ²	416	736	854	897	23	35	32	54	439	771	886	951	
Bereikt aantal strafrechtelijk in justitiële jeugdinrichtingen verblijvende jongeren ²	782	1.665	1.741	1.834	463	616	411	69	1.245	2.281	2.152	1.903	
Bereikt aantal civielrechtelijk in justitiële jeugdinrichtingen verblijvende jongeren ²	-	259	455	854	-	343	435	671	-	602	890	1.525	
Aantal unieke deelnemers dat een traject heeft afgerond ²	53	1.370	1.654	2.421	35	443	484	356	88	1.813	2.138	2.777	6.816 70%
Bereikt aantal deelnemers dat een (deel)kwalificatie behaalt op niveau 1 ²	182	722	225	628	64	203	97	128	246	925	322	756	2.249
Bereikt aantal deelnemers dat een deelkwalificatie behaalt op niveau 2 t/m 4 ²	77	189	134	25	32	61	29	7	109	250	163	32	554
Bereikt aantal deelnemers dat een startkwalificatie behaalt ²	26	192	158	51	9	72	33	22	35	264	191	73	563

1. Bron: CBS rapport (ESF-monitor deelnemerskenmerken 2010), peildatum 31 december 2010

2. Bron: gegevens Agentschap SZW, peildatum 1 juli 2011

Tabel 4: Actie C 2007 - 2010

Omschrijving	2007 2008 2009 2010				2007 2008 2009 2010				2007 2008 2009 2010				Cum
	Man				Vrouw				Totaal				
Bereikt aantal deelnemers ¹	5.159	11.945	17.688	18.155	2.837	6.746	9.910	10.554	7.996	18.691	27.598	28.709	
Bereikt aantal unieke deelnemers ¹	5.159	6.992	7.710	4.882	2.837	4.011	4.202	2.955	7.996	11.003	11.912	7.837	38.748
Aantal unieke deelnemers dat een traject heeft afgerond ²	661	2.187	3.296	2.144	349	1.188	1.840	1.201	1.010	3.375	5.136	3.345	12.866 33%
Bereikte doorstroom naar MBO-1 ²	198	689	1.071	698	153	508	774	506	351	1.197	1.845	1.204	4.597
Bereikte doorstroom naar BBL ²	143	475	678	412	49	162	233	146	192	637	911	558	2.298
Bereikte uitstroom naar arbeid ²	305	904	1.274	846	141	432	632	427	446	1.336	1.906	1.273	4.961

1. Bron: CBS rapport (ESF-monitor deelnemerskenmerken 2010), peildatum 31 december 2010

2. Bron: gegevens Agentschap SZW, peildatum 1 juli 2011

Tabel 5: Actie D 2007 – 2011

Omschrijving	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011	Cum
	Man					Vrouw					Totaal					
Bereikt aantal deelnemers ¹	32.370	62.466	126.427	142.131	-	29.214	30.848	45.328	63.588		61.584	93.314	171.755	205.719		
Bereikt aantal unieke deelnemers ¹	32.370	51.399	105.987	85.056	-	29.214	20.851	37.303	42.335	-	61.584	72.250	143.290	127.391	-	404.515
Aantal unieke deelnemers dat een traject heeft afgerond ²	25.364	42.258	84.995	59.564	559	17.488	15.476	33.407	27.780	289	42.852	57.734	118.401	87.344	848	307.180 76%
Bereikt aantal deelnemers dat een (deel)kwalificatie behaalt op niveau 1 ²	1.077	2.325	3.745	6.395	13	602	1.229	1.458	1.910	1	1.678	3.554	5.203	8.306	14	18.754
Bereikt aantal deelnemers dat een deelkwalificatie behaalt op niveau 2 t/m 4 ²	7.656	7.401	21.031	26.932	53	2.266	2.845	12.289	10.598	1	9.922	10.246	33.320	37.531	54	91.073
Bereikt aantal deelnemers dat een startkwalificatie behaalt ²	1.444	3.227	4.271	2.337	-	578	260	1.172	218	1	2.022	3.487	5.443	2.555	1	13.507 4%
Bereikt aantal deelnemers dat is opgeschoold naar kwalificatieniveau 3 of 4 ²	732	973	2.661	1.410	5	871	592	1.767	965	0	1.603	1.565	4.428	2.376	5	9.977
Bereikt aantal deelnemers dat een EVC-traject heeft gevolgd ²	428	992	1.930	579	5	169	374	559	140	3	597	1.366	2.489	719	8	5.179
Bereikt aantal deelnemers dat een kwalificatie heeft behaald door het volgen van een erkende opleiding anders dan die genoemd in het creboregister ²	17.131	26.119	68.356	43.094	483	12.522	11.645	25.354	20.198	284	29.653	37.764	93.711	63.292	767	225.187
Bereikt aantal deelnemers dat sectoroverstijgende scholing heeft gevolgd ²	299	3.742	5.863	3.866	65	383	485	1.302	1.062	70	682	4.227	7.165	4.928	135	17.137

1. Bron: CBS rapport (ESF-monitor deelnemerskenmerken 2010), peildatum 31 december 2010

2. Bron: gegevens Agentschap SZW, peildatum 1 juli 2011